

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posetiteljke i posetioci imali su priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiju utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji su se tamo našli.

1. Vaši utisci sa tribine (šta vam se svidelo, šta vam se nije svidelo)?

- Dobro je to što svako slobodno iznosi svoje mišljenje, a koliko je to iskreno...Sve je to x puta preslušano - šta dalje?
- Tribina je potpuno potrebna zbog našeg društva u globalu a i zbog budućih generacija.
- Hrabrost osoba da progovore o bar nekoj istini.
- Još mnogo, mnogo vode će proći prije nego što ljudi dođu pameti i shvate da je ideja suživota na ovim prostorima neminovna! Jedini problem je što ljudi na sve ovo gledaju crno - bijelo, nikakve sredine, nikakvog kompromisa! Mislim da je bilo pozitivno čuti iskustva sa drugih strana!
- Moderacija je bila loša.
- Sviđaju mi se iskreni odgovori.
- Mnogo mržnje i odsustvo tolerancije! Da li ja imam svoje mjesto u Bosni i Hercegovini?

2. Koliko su ovakve ideje korisne za vašu sredinu?

- Ne mnogo, dok ne prihvatimo odgovornost za sve što se desilo. Ideje ovdje nisu izložene.
- Jako mnogo, gotovo da ne postoji način koji ovako dobro može pomoći svima.
- Dosta bi uticalo u mojoj sredini.
- Mnogo, jer šire toleranciju i ideju suživota.
- Od velike važnosti je vidjeti ljude koji su spremni suočiti se sa sobom i preuzeti odgovornost za svoje postupke, podsjeća me na davno izgubljeni pojam / osobinu ČAST.
- Sve ove i slične inicijative treba podržati da stvorimo normalan život za sve nas.
- Mnogo, ali sredina ne vidi!

3. Komentari, predlozi, pitanja organizatorima/kama, učesnicima ...

- Svi mi Bosanci i Hercegovci trebamo se stidjeti što smo dozvolili da nam se sve ovo desi, a toliko smo «pametni» da i nakon svega idemo izgleda istim putem sa istim razmišljanjima. Spominje se Srebrenica - u redu. Zna se šta se tamo desilo. Ali, da li je još iko poginuo sem ljudi iz istočne Bosne?! Gdje su predstavnici tih žrtava?
- Poruke mladima!!!
- Organizacija sličnog tipa u Republici Hrvatskoj.
- Keep going!
- Organizirati slične tribine sa drugim kategorijama ljudi koji su na bilo koji način bili iskorišteni (zbilja iskorišteni) u ratu: majke / žene, djevojke, invalidi, zatočenici logora. Sve pohvale i poštovanje.
- Samo nastavite dalje, imate svu moju podršku.
- Možda uključiti civilne žrtve rata u prezentaciju priče!

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posetiteljke i posetioci imali su priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiju utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji su se tamo našli.

1. Vaši utisci sa tribine (šta vam se svidelo, šta vam se nije svidelo)?

- Sve mi se svidjelo.
- Svaka čast vama četvorici!
- Tribina je jako dobro zamišljena i provedena. Svidjelo mi se što su učešće uzeli učesnici u ratu iz različitih naroda i iz različitih krajeva bivše SFRJ i što su iznosili svoja viđenja kako ka trajnom miru. Nije mi se svidjelo što učešće u tribini nisu uzeli učesnici iz redova HVO-a.
- Svidjeli su mi se učesnici i njihova hrabrost, stati pred publiku i pričati o ovome o čemu su pričali zaista je velika hrabrost. Tribina je za 10+.
- Trebalo bi malo više ulaziti u moral.
- Super ste svaka čast.
- Ljudi su iskreni, samokritični, nemoćni.
- Svidjela mi se sama atmosfera koja je bila prisutna u ovoj dvorani. Otvorenost i jaka spremnost da se kaže i ispriča sve ono što se zatrpava na ovim područjima koji su bili pogođeni ratom. Osuda ratnih zločina i prihvatanje odgovornosti i pogledi na budućnost.
- Svidjelo mi se odbacujete jezik mržnje.
- Htio sam samo da čestitam ljudima koji su se uspjeli otvoriti od uticaja svojih sredina i pokrenuti ovaj problem, a pogotovo mladim ljudima koji su pričali svoju ratnu priču. Mislim da je ovo jako dobra metoda da neki ljudi čuju istinu i da se riješe svih predrasuda.
- Dobro je što je bilo dosta svijeta.
- Svidjelo mi se to što ljudi imaju hrabrosti i odlučnosti o ovoj temi govoriti, samo me zanima što je pozadina toga, je li neki lični interes u pitanju.
- Svidjelo mi se to što ljudi imaju hrabrosti govoriti o svemu što su preživili i doživili.
- Izuzetna hrabrost, vrlo jednostavan jezik, iskrenost.

2. Koliko su ovakve ideje korisne za vašu sredinu?

- Odlično, mnogo su korisne.
- Veoma, veoma, veoma korisne, jer je ovo jedan od načina da se dođe do trajnog mira.
- Trebalo bi više ovakvih tribina u našoj sredini koja je i 10 godina poslije rata kao u ratu.
- Dobro mogu pomoći u odgoju duše...
- Korisne u pravom smislu, samo da se okupe narodi hrvatske nacionalnosti. Večeras je prisustvovalo samo nažalost 2 Hrvata.
- Mislim veoma korisne, ali za širi auditorij.
- Mislim da su korisne i jako bitne za svaku sredinu, jer bez ovakvih razgovora i ovakvih stvari ne možemo očekivati da se stvari riješe i da se krene ka boljem svijetu.
- Odlične.
- Jako su nam korisne jer naš je grad podijeljen na dva dijela samo što mi je žao što nije bilo više mladih ljudi da čuju priče koje im ne stižu od nacionalno (u negativnom pogledu) nabijenih ljudi i da čuju istinu.
- Ne samo za našu, nego za bilo koju.
- Bile bi dobre samo da na njima učestvuju kreatori rata, a ne oni ni dužni ni krivi.
- U gradu je još uvijek jako napeta situacija (škole su odvojene), bilo bi dobro da se ova tribina održi samo za učenike «MSŠ G. Vakuf» i «SŠ Uskoplje», da u većini prisustvuju Hrvati jer je večeras na ovoj tribini bilo samo dvoje ljudi Hrvata.
- Izuzetno, ali je moja sredina kruta za ove i slične napore. Ipak, ohrabreni smo (ovim i sličnim tribinama) da unutar svojih malih krugova polako radimo na sebi i drugima.

3. Komentari, predlozi, pitanja organizatorima/kama, učesnicima ...

- Jako je rizično ovo sve činiti, Bošnjaci su za suradnju, Hrvati iz Uskoplja neće i ne smiju surađivati.
- Šta mislite kakve će koristi imati ove vaše tribine?
- 1. Kako Nevesinjci doživljavaju BiH, da li kao svoju domovinu ili kao posjed koji treba pripojiti Srbiji?
- 2. Na koji način se u Splitskoj županiji gleda na nehrvate i nekatolike?
- Sve pohvale i organizatorima i učesnicima. Mnogo sreće i uspjeha.
- Super ste, budite uporni.
- Posebna pohvala djevojci koja je dala iskren odgovor za indolentnost pripadnika HVO-a.
- Samo naprijed...
- Predlažem poruku kao završni dio tribine. Npr. da svaki učesnik pošalje poruku (iskrenu) mladim ljudima kako bi oni dalje preuzeli njihovu ulogu u budućnosti (mislim ulogu mirovnjaka) i kako bi se odvažili da se odupru pritiscima od svoje sredine.
- U budućnosti se spustiti u lokalnu sredinu.
- Obavezno tražiti iz svake sredine po još jednog učesnika vojske koja je ratovala.
- Vi živite u BiH, imate bosanski pasoš, kako sebe doživljavate kao Bošnjaka nakon svega što ste doživili? Velika hvala.
- Hvala. Žestoko, bolno, potrebno. U velikim količinama potrebno. Sasvim novo, posebno iskustvo. Prepuna sam divljenja.

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posetiteljke i posetioci imali su priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiju utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji su se tamo našli.

1. Vaši utisci sa tribine (šta vam se svidelo, šta vam se nije svidelo)?

- Pozitivni
- Svidjela mi se trezvenost ljudi, bivših učesnika rata, ako je to zaista njihov stav. Mislim da konačno moramo ljude posmatrati kao ljude, a ne kao Hrvate, Srbe i Muslimane.
- Tribina dobro organizovana. Drago mi je da svi ti mladi ljudi imaju negativna shvatanja o ratnim zbivanjima.
- Tribina je OK.
- Sve je OK.
- Sretna sam što postoje ljudi koji su počeli misliti svojim glavama i sami sebi graditi bolji život. Od srca vas sve pozdravljam. Čista petica.
- Ovo su veoma dobri i korisni projekti za osvjetljavanje i usmjeravanje mladih u pravim i korisnim smijerovima.
- Veoma su mi ostali upečatljivi u pozitivnom smislu, a nadam se da će razbiti i mogle predrasude nastale iz svih ovih dešavanja.

2. Koliko su ovakve ideje korisne za vašu sredinu?

- Početak je težak, korisno bi bilo još.
- Veoma su korisne za svaku sredinu, pogotovo našu. Još uvijek postoje ljudi ograničenih pogleda, opterećeni predrasudama za koje mislim da bi ponovo učinili istu grešku. Rat nekoga ničemu ne nauči.
- Potrebno ih je što više organizovati.
- Korisne su!
- Jako mnogo.
- Zbog eventualnih razbijanja predrasuda koje su kod nas, na žalost, još uvijek veoma izražene.
- Vrlo korisne.
- Za mene mnogo, za ostatak ne znam jer ima određeni broj ograničenih umova koji ne priznaju ništa što prevazilazi njihovu moć shvatanja.

3. Komentari, predlozi, pitanja organizatorima/kama, učesnicima ...

- Raditi i sa pojedincima u određenim grupama.
- Možda bi trebali češće organizovati ovakve tribine, sa nekim dopunjavanjima i više učesnika.
- Treba da ih bude što više.
- Što više tribina u ovim malim sredinama. Pozdrav i podrška za sve vas.
- Puno podrške i samo tako i dalje. Svi smo željni glasa malih, nekorumpiranih i normalnih ljudi.
- Sve najbolje!

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posetiteljke i posetioci su imali priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiku utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji se se tamo našli.

Koji su Vaši utisci sa tribine?

- Svi učesnici su me oduševili
- Odlični, trebalo bi više da ih bude.
- Jako dobro, samo što postoji velika razlika između učesnika i onih koji su došli da slušaju. Prvi su veoma osviješćeni dok su ovi tek na početku.
- Bilo je sve u redu.
- Pozitivni. Treba imati razumijevanja prema ovim tribinama i podržati ih što više.
- Tribina nije izazvala pravu reakciju kod posjetilaca. Bivši ratnici su dovoljno iskreni ali mislim da slušaoci to nisu bili.
- Veoma pohvalni i da se nastave.
- Iskreno, kreativno, osjeća se spremnost bivših ratnika da doprinesu miru, ali ne znam koliki je to stvarni doprinos ovoj ideji. Nerminova priča najiskrenija. Tribina nije baš prihvaćena jer pitanja koja su postavljena nisu bila u duhu tolerancije i razumijevanja suštine.
- Da se više ne ponovi, opomena.
- Tribina je odlično organizovana.
- Ok
- Sve je super.
- Pozitivni.
- Veoma pozitivni.
- Žao mi je što nije bilo više učesnika sa obje strane (slušaoci učesnici). Trebalo je uraditi nešto u saradnji sa školama, fakultetima. Jeste li primjetili da su većina posjetilaca i sami učesnici rata? Treba pričati sa generacijama koje dolaze.
- Tribina je bila sasvim ok i mislim da bi je trebalo prilagoditi za rad u manjim grupama gdje je interakcija bolja.
- Dobar početak.
- Bili ste sjajni.
- Vojska drumom a tribina šumom.
- Još ima toliko ljudi koji ne vide stvarnost - ratnici iz publike, divim se ljudima koji se usuđuju da javno govore o svojim zabludama.

Šta Vi mislite da je potrebno za mir?

- Tolerancija i uvažavanje drugih bez obzira na vjeru i nacionalnost.
- Potrebno je da ima samo pameti i sloge.
- Razgovori o prošlosti i o ratu, osuđivanje, prihvatanje sopstvene odgovornosti.
- Razumijevanje, poštovanje, povijerenje i pomirenje jedni sa drugima.
- Sloga, tolerancija, druženje i puno međusobnih razgovora.
- Da ga gradimo svakodnevno. Što više tribina o miru, sreći, ljubavi.
- Tolerancija, ljubav za sve, oprostaj i zaborav.
- Razumijevanje, sloga i mir.

- Spremnost da se sa odgovornošću prihvate različitosti. Da se zaborave podjele i da se prije svega poštuju životi kao najdragocijenije stanje. Spremnost, volja, velika djela a ne riječi
- Više tribina u Crnoj Gori jer svijest je da je još dosta građana Crne Gore spremno za rat jer u Crnoj Gori je još svijest pojedinih građana o Crnogorcima kao ratničkom narodu.
- Apsolutno tolerancija. Poštovanje prava čovjeka, pravo na naciju, vjeroispovijest.....
- 'ja'
- Da se poštujemo, cijenimo i volimo.
- Tolerancija.
- Što više ljubavi i sloge.
- Razgovor.
- Šta nije? Mnogo stvari ali prva po mom mišljenju bi bila rad na osviješćivanju i sagledavanju stvarnog stanja.
- Što više ljudi poput vas, međusobno razumijevanje i poštovanje.
- Mudrost, strpljenje, tolerancija.
- Istina: djecu svojim roditeljima javno a ne tajno, preko 18 godina neka sami odluče pa i oni mlađi nije strašno ako ne prihvate istinu ali svi moraju da je znaju. Čeka li da to prvo neko drugi uradi? Šta i ako drugi očekuju isto tako? Nastavićemo ovako. Nastavak ne bi bio isto - živjeli bi kao stoka.

Komentari, predlozi, pitanja, poruke...

- Nemam komentar sve je ok.
- Bila je velika razlika u mišljenju, možda bi trebalo da pravite treninge, seminare i sl.
- Nastavite tako.
- Ništa konkretno samo naprijed - u bolje sutra.
- Uključiti žene ratnika i čuti njihov doživljaj rata.
- Uspešni korisni u cilju boljeg i naprednijeg.
- Zanimljiva 4 pogleda. Ipak još nešto fali da bi priča imala odjek. Bitna spremnost i saradnja medija. Da li 4 pogleda umanjuju mržnje i tenzije među ljudima koji ne učestvuju u tribini, ali su u publici? Ne bih rekla da je tako, a vi? Potrebno je mnogo više od ovih tribina jer ostaje Tolstojov 'rat i mir'.
- Projekcija filmske arhive o ovim dešavanjima, mediji su odigrali veliku huškačku akciju u ovim dešavanjima. Kao građanin dugujem zahvalnost ovim organizatorima što se ovako nešto desilo (tribina) u Podgorici i Crnoj Gori.
- Imam samo jedan predlog. Mislim da bi bilo pametno da u ovaj projekat uključite i ljude iz Slovenije i Makedonije.
- Nastavite.
- Samo nastavite dalje ćemo napredovati.
- Da se više ovakvih tribina održi svuda u regionu.
- Ništa konkretno.
- Što više ovakvih susreta.
- Pitam se da li je učesnicima trebala pomoć psihologa i sličnih stručnjaka da se odluče na ovakvu akciju.
- Ne sprdajte se ovakvim tribinama sa narodom.

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posetiljke i posetioci su imali priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiku utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji se se tamo našli.

Koji su Vaši utisci sa tribine?

- Ja se osjećam ispunjeno.
- Dobar pokušaj oprosta i pomirenja, no nisam stekla utisak da su 'akteri' istinski pokajnici - bar Zoran Leković na mene nije ostavio utisak da se kaje već 'hajde da zaboravimo'
- Vrlo uspješna, uzimajući u obzir BP kao višenacionalnu sredinu, mislim da je prava stvar organizovati tribine sa ovakvim temama.
- Povoljni - sugestija: izbjegavati pominjanje imena i svaljivati krivicu na njih.
- Pozdravljam i podržavam ovakvu ideju, neka se kod svih ljudi dobre volje širi duh razuma i tolerancije.
- Super.
- Veoma sam oduševljena i mislim da je ovo prava stvar i što više ovakvih tribina.
- Malo iskrenosti, mnogo površnosti, previše režije i pomiriteljstva.
- Utisci su pozitivni.
- Dobro organizovana, sadržinski jaka i otvorena.
- Po meni to je prava stvar i dobro je što ima edukativni karakter.
- Veoma pozitivni.
- Što više ovakvih tribina to svima bolje i ljepše.
- Vrlo humano i pravedno.
- Nosim pozitivan utisak sa tribine iz razloga što sam zadovoljna što se konačno javno govori o situacijama koje su nam ispunile živote naravno u negativnom smislu. Trebamo naći način da se svako na svoj način izbori sa situacijama i doprinese da se više ne ponove.
- Treba organizovati što više tribina sa ovom temom koje će nas podstaći da razmišljamo kako da čuvamo mir.
- Dobri, nisam mogao da postavim sva pitanja zbog emocija koje sam doživio u svom životu.
- Smatram da je tribina bila uspješna i da predstavlja začetak u otvaranju najznačajnijeg pitanja, a to je BESMISAO RATOVANJA.
- Izuzetno uspješna tribina koja je izazvala veliku pažnju prisutnih i veliko interesovanje tokom izlaganja cijenjenih učesnika.
- Oduševljen sam vasim prisustvom kad vas vidim skupa posle naše opšte nesreće. Vi najavljujete svijetlo proljeće.

Šta Vi mislite da je potrebno za mir?

- Upravo ovo što se dešava. Da se priča o ratu i da se pogledamo u oči. Da nacionalno ne znači i nacionalističko.
- "Teško stranputici koju smatraju za put".
- Tolerancija na svim nivoima.
- Sporazum, dogovor, tolerancija jer nas jedno sunce greje.
- Dogovarati se stalno vršiti pregovore u cilju dobiti za sveukupno čovječanstvo.
- Da se svi ljudi slože i da živimo kao braća.

- Razvijanje svijesti i edukacija u pravcu poštovanja različitosti kao i tolerancija među pripadnicima različitih nacija.
- Sloga i razumijevanje.
- Katarza.
- Za mir je potrebno prije svega povjerenje.
- Razumijevanje, međusobna tolerancija.
- Ono što ne želite u svojoj kući, dvorištu itd. da vam se desi ružno ne smijete ni u snu to željeti nekom drugom da se desi (mislim na ružne stvari).
- Ljudski odnos i tolerancija.
- Tolerancija, odgovornost za prošlost i budućnost.
- Velika sloga i poštovanje u narodu.
- Međusobno poštovanje među narodom. Manji nacionalizam.
- Što više vezivanja ljudi bez obzira na vjeru i naciju, širenje tolerancije, ljubavi... borba protiv predrasuda i stereotipa.
- Sve zločince pohvatati i one koji su se okrvarili na bilo koji način, sprovesti što veću antirarnu propagandu.
- Za mir su potrebni prosvijećeni, obrazovani, nacionalno nezaslijepljeni, ne zadojeni vjerski i ne vođeni profiterstvom ljudi-građani-državljeni kojih je većina, međutim manjina koja nema naprijed navedene osobine osim možda obrazovanja (neobrazovanja!!) uvijek narušava mir tj. zagovara i provocira rat.
- Cijeniti svoje vrijednosti, takođe cijeniti vrijednosti drugih. Poštovati druge i truditi se da se taj drugi što bolje razumije. Tako ćemo čuvati mir i doprinositi da mir vlada i drugim prostorima.
- Gledat na sve ljude bez obzira kao na jedne iste ljude, ne ogriješit ruke i dušu, neka su čisti duša i prsti, nije važno kako se ko krsti.

Komentari, predlozi, pitanja, poruke...

- Izuzetno dobra akcija. Učesnicima dati kasetu sa onim što govore da nasamo poslušaju, da sagledaju da li su rekli svu istinu. Koliko vremena i godina treba da sazremo i sagledamo svoje, a ne samo tuđe greške. Sve vrijedi pokušati pa i pomiriti nepomireno i složiti razvaljeno.
- Možda da pronađete nekog ko je već odgovarao pred sudom za ono što je uradio tokom rata. Ideja je super! Samo naprijed.
- Nemoguće je iskazati dobru volju i ljubav prema svakom jer želim svakom dobru sreću a rat zaboraviti i osuditi sve one koji su krivci za rat.
- Sve je super.
- Prijedlog je da se ovakve tribine prošire i na prostore bivše SFRJ, a posebno na Hercegovinu tj. Republiku Srpsku. "Srbin se druži sa Bošnjakom dok mu ne sazna ime".
- Što više ovakvih tribina.
- Ipak interesantno kao dokaz da nijesmo ništa naučili.
- Nema klasičnog ratnika za veliku Srbiju -"patriotu". Bošnjak je osudio zločin, a ostali nisu. Zašto?
- Mislim da je koncepcija dobro osmišljena, i da malo obratite pažnju i na sam tok tribine što se tiče postavljanja pitanja od strane publike, jer se desi da neko okrivljuje vaše goste kao da su ratni zločinci.
- Korektno, odgovorno, korisno.
- Treba da ima više ovakvih tribina. Pojačavanje aktivnosti za ovakvim pitanjima.
- Ako se suočimo sa problemima lakše ćemo ih riješiti. Iskustvo dobro-loše će samo pomoći da mi ne pravimo iste greške.
- Morate biti hrabri, na odgovore istrajati do kraja, sumirati sve odgovore i uticati na sve relevantne institucije.
- Antiratnu kampanju treba provući tj. ukomponovati u školski sistem.
- Stidim se svog učešća u ratu.
- Vi ste iskra u novom proleću, želim vam svaku sreću u godinu dvije hiljade i treću kao i svaku dolazeću, priča bi naša bila duga, pa će zato biti prilika druga, dobro došli u Bijelo Polje gdje žive ljudi dobre volje.

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posetiteljke i posetioci su imali priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiku utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji se se tamo našli.

Koji su Vaši utisci sa tribine?

- Utisci su vrlo pozitivni. Kao građanin Novog Sada osećam se ponosan što iz mog grada potiče divna inicijativa i akcija za nešto što je još pre 2000 godine Gospod Isus Hristos boraveći na zemlji učio ljude.
- Smatram tribinu veoma uspešnom. Držanje gostiju je izvanredno. Mišljenja sam da rat o kom učesnici govore nisu želeli ljudi, odnosno građani. Rat je izazvan lošom politikom, odnosno lošim učesnicima te politike.
- Mislim da je tribina bila uspešna i kvalitetna. Moram da priznam da ovakvoj tribini prisustvujem prvi put i da sam došao sa izvesnom nevericom jer sam mislio da će tribina biti sa nacionalnim ili političkim akcentom, međutim nije tako i drago mi je zbog toga!
- Odlično zamišljeno i ostvareno.
- Dobro ali nedorečeno, pomalo bih rekao i neiskreno jer hvatamo učesnike da ne govore istinu jer ne slušaju sebe.
- Hvala što ste ovo organizovali. Moji predlozi: za «govornički» sto dovedite, jednog dana i NOVINARE sa sve tri strane; u publiku, pak, i one koji ne misle tako kao mi koji ste večeras bili. Nije problem u onima koji posećuju tribine, već u onima koji nisu bili ovde. Za to je još, naravno, rano, ali pokušajte! (Branislava, Opranović, «Dnevnik», Novi Sad, novinar)
- Teme su izuzetno teške, bolne i prilično nejasne. Posle svega što nam se desilo svaka nacija za sebe mora biti oprezna da prevaziđe ona čuda koja su nam se dogodila. Zaboraviti je teško ali je moje mišljenje da se mora raditi na tome.
- Svesni da je teško otvoriti se, nakon tako strašnih iskustava, ali ljudi su probali bar na tren da približe i otkriju pravu sliku svih ružnih dešavanja.
- Pozovite me uvek na vaše tribine. Hvala. Odlična organizacija. Hvala učesnicima za edukaciju i poruke za dalji zajednički život u ljubavi, radi... i miru.
- Imam utisak da nastojite imati pošten pristup ovoj izuzetno delikatnoj stvari za svaku pohvalu je činjenica što ste dopuštali i običnim ljudima da iznesu svoj stav o tragediji koja nas je sve zadesila.
- Jasno nam je koliko je teško biti samokritičan, isren prema sebi, i to priznati pred drugima. Divim se hrabrošću govornika da čvrsto zastupaju svoje ideje znajući da neki ljudi pred kojima govore ne delje njihove stavove i spremni su na sukobe pod maskom patriotizma
- Suočavanje vodi nas u pomirenje. Pokušaj da se otvoreno govori o svemu.
- Prvo, hrabrost ljudi koji su spremni da pričaju o nečemu «što većina potiskuje», spremnost da se suoče s okolinom i raličitim reakcijama na nešto vrlo lično i bolno. Ovim putem ljudima se može ukazati na stavove koji omogućuju normalan život u više kulturnoj zajednici, mada imam utisak da ljudi s «čvrstim stavovima» dolaze na tribinu samo da bi ih još više učvrstili (netolerantni).
- Tribina je zanimljivo osmišljena i svakako se može reći da ovakvi događaji mogu dati svoj doprinos izgradnji mira. Mada, bojim se da se ipak radi o četiri identična pogleda, koji, ma koliko bili pozitivni, ipak ne mogu dati punu sliku svega što se tih tragičnih godina dešavalo i što se, u osređenoj meri i dalje dešava. Jednostavno, čini mi se da bi zarad pune istine i potpune priče o ratnim strahovima i sadašnjim stanovištima učesnika rata, bilo potrebno sučeliti ljude koji različito gledaju na ono što se dešavalo. Naravno da bi takva tribina nosila u sebi i veliku dozu rizika, ali posle se sigurno da ma koliko mi želeli suprotno, da ono što smo čuli i videli večeras ipak, na žalost, nije pravo stanje stvari. A

siguran sam da «sakrivanje» onih koji misle drugačije nije pravi put ka rešavanju bolnih pitanja, pomirenju i trajnom miru...

- Napokon! Čekam Vas 10 godina!
- Moj utisak je da su učesnici tribine spremniji da se suoče sa problemom rata od samih slušalaca, za koje verujem da su u izvesnoj meri (posredno ili direktno) učestvovali u svemu.
- Kolektivno isceljenje. Lepo je videti ljude koji misle kao ja. To tera strah.
- Dobro je, treba više ovoga. I ovde ima mržnje i neznanja i ludila – ovi ljudi su jako hrabri. Ja im čestitam.
- Iznenađenje je prvi utisak, azatim je usledilo podržavanje ideje koju ste prezentovali!
- Utisak odličan. Učesnicima-gostima želim da ne posustanu. Ne samo prisutni nego i po mom saznanju svi Novosađani smo istomišljenici. Organizatorima – odlično organizovano! Nastavite tako. Drugi put veća sala i bolje ozvučenje!
- For me – as I am from Germany and as I have been in Bosnia 1995 and 1996 for sometime in an refugee camp – it was the most important that there IS something like this tribina. There are quite a lot of nationalistic and uneasy undertones here in everyday situations – looking at that it was great and giving strong hope to experience this evening.
- Zadovoljan sam. Treba organizovati češće ovakve tribine.
- Mislim da je ideja o ovakvoj vrsti tribine vrlo hrabra. ideja je vrlo kompleksna, i tribina je prema meni uspela. Uspela u smislu širenja ideje o trajnom miru i tolerantnom pogledu na prošlost.
- Utisci sa tribine su krajnje pozitivni. Drago mi je da čujem normalnu priču sa različitim stranama i mislim da su ovakvi razgovori najkorisniji samim učesnicima.

Šta Vi mislite da je potrebno za mir?

- Na žalost, nisu ga poslušali, pa im se desilo ovo zlo. Zbog čega treba da se kaju i stide i pred Bogom i pred sobom. Dajem punu podršku mudrim, vrednim i pametnim organizatorima i inicijatorima ova akcije. Želim im puno uspeha.
- Za mir je potrebno puno, ali ne previše. Mir je tu, pored nas, samo bi trebalo da ga primetimo i prihvatimo. Nermin je dobro rekao: «Treba da svi učinimo ono svoje malo i biće svima dobro!».
- Da se suočimo sa sopstvenom odgovornošću, preuzmemo odgovornost za svoj život i živote onih koje volimo, onih koje srećemo, odgovornost za svoje postupke prema drugim i drugačijama.
- Tako jednostavna riječ a toliko teško sada reći šta je potrebno za mir. Mislim samo tolerancija i dekretom zabraniti strankama da pričaju o nacionalnim interesima i prvo o teritorijama.
- Samo zdrav razum, volja da se poštuju različitosti. Sve dok razumemo druge, dok poštujemo njihovo pravo na postojanje, življenje i identitet, možemo očekivati da ćemo krenuti dalje i odmaći od primitivizma u kojem smo do sada živeli.
- Ljubav, rad, uspeh u životu, bratstvo jedinstvo i borba protiv bilo kog nasilja, terora... a za mir lokalno – do čitave planete zemlje – protiv međunarodnog terorizma...
- Tolerancija, uvažavanje svakog čoveka ma koje vere bio, poštovanje različitosti...
- Priznavanje odgovornosti (individualne!), tolerantnost, vaspitanje dece (da ne bi došlo do sukoba u budućnosti), besprekorna informisanost (da ne bi došlo do spekulacija i «krivljenja» činjenica).
- Ostvariti ono što svaki čovek želi sebi.
- Pre svega pokušaj da se razumeju ljudi oko sebe, da se ne gleda «oni-mi», već ličnost kao individua. Bez grupisanja i bez «kolektivne» odgovornosti «iza koje se krije». U svakoj demografskoj grupi treba videti individue, ne homogenu masu.
- Posle svega i mnogo... (?)
- Nikada ne zaboraviti zločine, uvek pričati o njima.
- Najbolje je to rekao učesnik iz Zagreba na kraju tribine.
- Za mir je potrebno prvo znanje! Ako se pitate kakvo znanje, odgovor je ČOVEK – šta je čovek? Ono suštinsko, čovek nije ni nacionalnost, ni vera, tj. pripadnost – identitet – nacionalni, verski, rasni, klasni... neko je nekad rekao: «slični narodi uvek ratuju». Zašto, zato što su slični, ali hoće da budu različiti...
- To go on with such activities, to tako the fear and anger of people to talk openly, this tribina made a difference and a begining for those who attended – more people should be reached with this message.
- Tolerancija, poštovanje drugih koji ne misle kao ja. I uvek raditi na pomirenju.

- Smatram da je za mir prvenstveno potrebno mirenje s prošlošću, vedar pogled na budućnosti, mnogo tolerancije i prvenstveno razgovora.
- Normalni i svesni ljudi.

Komentari, predlozi, pitanja, poruke...

- Da akciju prošire i na postradale i da animiraju što veći broj građana ne samo Novog Sada, nego i drugih širom bivše nam zajedničke države na poverenju, toleranciji, ljubavi i miru.
- Samo tako nastavite! Organizator bi trebao «oštrije» prema provokatorima.
- Samo tako nastavite dalje!
- Bilo bi dobro da se čuje i ženski ugao; ženski pogled na rat, ženski pogled na razaranje i mir.
- Već rekao.
- Tribina – korisna. Sledeći put bi bilo korisnije dovesti i neke «indirektne» učesnike – npr. novinare!!!
- Živite ljudi, radite, volite se, rađajte decu za srećne buduće generacije... civilizacije sveta, planete zemlje, svemira.
- Dobra ideja, nastavite. Podržaćemo vas.
- Neko iz Novog Sada, bilo je mnogo ljudi koji su ginuli, ranjavani i patili. Želim organizatorima sve najbolje i pun uspeh. Treba nam ovo.
- Naglasiti individualnu odgovornost, objasniti da se treba čuvati stereotipa i predrasuda koje izazivaju ideje o kolektivnoj odgovornosti. Pozvati kao učesnike novinare koji su radili za vreme rata, psihologe i žene koje su učestvovali u ratu.
- Što više takvih tribina, radionice, svugde pa i u Beogradu!...
- Pokušati da se uključe i ljudi koji ne žele još sebi da priznaju da «imaju problem» sa iskustvima iz rata, a kroz saradnju sa drugim institucijama. Pre svega oni koji imaju problema da uklope u «normalne tokove života» a nisu prevazišli ratna iskustva.
- Samo hrabro napred!
- Možda je ovaj moj text zbrkan u celosti ali me je sve ovo dotaklo sa strane tj. iz ugla – šta je to u čoveku što izaziva mržnju na drugog čoveka... to su identifikacije razne vrste zato što se identifikujemo sa nacijom, verom i ostalim stvarima... a u suštini smo jednaki... isti...
- All the best for coming tribine and other challenges of that kind.
- Mir nema alternativu.
- Pitanje za učesnike: da li ste, dok ste učestvovali u ratu, bili svesni svega, svoje odgovornosti? Da li ste kajete zbog svojih postupaka? Kako biste na istu situaciju odreagovali sada?
- Pokušajte da uključite političare u ovakve događaje.
- Ovde Tijana. Ja ću vam sve poslati preko maila, jer bih sada da se družim sa vama.

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posetiteljke i posetioci su imali priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiku utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji se se tamo našli.

Koji su Vaši utisci sa tribine?

- Poučni; osveobuhvatni; mada je tema neiscrpna; edukativni; ciljni – cilj prema prosperitetu; bogati – teži se blagodetu i zaštiti kako društva tako i porodice.
- Odlični
- Vrlo dobar početak ka trajnom miru.
- Ako je u svim bivšim republikama ovako, onda sam zadovoljan. Odlazim odavde pun pozitivne energije.
- Utisci su dirljivi i upečatljivi. Razgovor na ovoj tribini izmamio mi je suze i podsetio na najteži period iz naših života.
- Shvatila sam da je moj grad konačno oživeo.
- Tribine su preko potrebne i zaslužuju svaku pohvalu. Ali, da li su one moguće u Hrvatskoj i BiH? Zašto se mirotvorstvo i trpljenje, tolerancija, očekuje od Srba i treba da počne u Srbiji.
- Drago mi je što se organizuju ovakve tribine, volela bih da ih je u sve većem broju. Moj neki utisak je da se ovakvim tribinama može mnogo doprineti u pomirenju naroda.
- Tribina je bila veoma uspešna, veoma lepo organizovana i posećena. Ovo što radite pripisao bih pravim patriotama i rodoljubima kao i borcima za preduslov života uopšte. Hvala!
- Loši
- Pozitivni

Šta Vi mislite da je potrebno za mir?

- Ceniti mišljenje drugih, ako se razlikuje od vaped «hajd' da ga gađamo puškom».
- Što više ovakvih tribina
- Razgovor
- Razumevanje, tolerancija. Ljubav, ljubav i ljubav.
- Potrebno je razgovarati pa onda ratovati. Mi smo izabrali obrnut redosled.
- Što više iskrenih razgovora, otvorenost, tolerancija.
- Zatvoriti sva vrata mržnji, predrasudama i raditi na svesti ljudi.
- Za mir su potrebni ljudi. Koliko smo ljudskosti izgubili svi mi. Tribinama po Srbiji mi pokazujemo svoje srce, širokogrudost, želju za zajedničkim životom. Ima li takve atmosfere u Hrvatskoj i BiH? Zašto tamo ne proverite njihovo mišljenje o zajedničkoj želji za humanosti?
- Razumevanje između naroda.
- Za mir je po meni potreban zdrav razum svih ponaosob, zato jer većini niko ne može nametnuti nešto što im ne odgovara.
- Da se zameni reč «rat» sa rečju «rad».
- Razumevanje

Komentari, predlozi, pitanja, poruke...

- Obuhvatiti veći broj učesnika tribine, mirovnjaka, nekog iz EU pa čak Amerike, čuti njihove predloge, sugestije i pitanja.
- Predlog: da se na sledećim tribinama pozovu predstavnici izbeglica iz Hrvatske i BiH koji bi imali puno pitanja gostima.
- Razgovarati, razgovarati i slušati.
- Više istinska pitanja i istinski odgovori.
- Dobro je ali treba češće i sa većim brojem učesnika i prisutnih slušalaca tj. sagovornika.
- Uključiti i one koji nisu ratovali. Nisu samo ratnici žrtve rata već i oni koji su neka kolateralna šteta.
- Što više ovakvih susreta, obnavljanje starih mostova prijateljstva, da se vidimo i u Zagrebu i na Baš-čaršiji kao nekada.
- Hvala što ste se setili da i u ovom kraju Srbije postoje ljudi a koji su zaboravljeni.
- Ja sve što nam se dešava kriv je međunarodni svetski poredak, Amerika i Evropska zajednica. Oni su nas posvadili, zar oni mogu da nas pomire?
- Sve najbolje.
- Svaka čast, samo nastavite!
- Pozitivno

UTISCI PUBLIKE

Nakon tribine posjetiteljke i posetioci su imali priliku da zapišu svoje utiske i ubace ih u *Kutiku utisaka*. Ovde navodimo sve utiske koji se se tamo našli.

- Samo podjela BiH na tri dijela i da budemo dobre komšije, a ne loši sustanari.
- Moja vizija mira se nalazi u prestanku manipulisanja politikom BiH. To se odnosi konkretno na nas, a općenito se... naći u poštivanju, međusobnom poštivanju naroda, prihvatanju jednih i drugih. Poštivanjem tuđih običaja, a ponositi se svojim. To je ono o čemu svi pričaju, ali se malo uradi. (Tanja, 16 god)
- Republika Bosna i Hercegovina
- Izmjena Dejtonskog sporazuma; Dogovor tri konst. Naroda i građana o uređenju BiH; Sve drugo je Sizifov posao.
- Prošlost je teško zaboraviti – a budućnost je teška.
- Mislim da bi se ovo trebalo češće dešavati. Prvi koraci ka ličnom miru i otvaranju su garancija za zajednički uspjeh.
- Svaka čast!
- Hvala vam što ste pokrenuli ovu tribinu. Nama je potrebno suočavanje s prošlošću. Gledala sam i učesnike tribine i posjetitelje i vidjela da su proživljavali duboko, duboko – dakle, pokrenuti su neki procesi, a to je najvažnije. Sugestija - ... dio - ... učesnika možda bi mogao biti malo kraći, a više vremena ostaviti za posjetitelje. Hvala za... i priče tj. Sidbine koje sam ovdje čula!
- U poštovanju jednih prema drugima
- Dijalogom i samo razgovorima i otvaranjem ljudi ono što je u njima, u dušama.
- Jako mi je drago da sam večeras bila s vama, jako mi je drago, također, i to da je bilo puno više mladih nego što sam očekivala i što smo se dotakli puno važnih pitanja. Kako ja vidim budućnost? Budućnost u miru prije svega, ali u miru sa svim njegovim elementima (istina, pravda, milost, oprost). Možda će se učiniti kao uotpija ali ja to tako vidim i iskreno se tome nadam. Puno pozdrava učesnicima i CNA-ovcima. (Mirela Bajramović)
- Vidim mir kao tiho rastanje šume, a rat kad drveće pada.
- Tribina je ostavila pozitivne utiske, pomalo iscrpljujuće, ne govori se o konkretnim stvarima. Nadam se da će se u budućnosti zaista ljudi odnositi jedni prema drugima kao što se govorilo u tribini... Super ste. (16 i 18. god.)
- Moja vizija mira. Mislim da bi svi trebali živjeti u nekoj slozi bez obzira ko si i što si. Da li si musliman, pravoslavka ili katolik. Svi smo mi samo ljudi i imamo neku ljudskost u sebi i to trebamo zadržati bez obzira na sve pod svaku cijenu. Treba nama mladima neka bolja budućnost jer ako ovako se nastavi svi mladi će otići iz BiH. Trebamo svi mi zajedno pomoći državi da ne propadne. (16 god).

PORUKE IZ KUTIJE

Na tribinama u Nišu, Novom Pazaru i Kragujevcu posetiocima tribine je bilo ponudeno da zapišu svoje utiske, primedbe, sugestije i ubace ih u «Kutiju utisaka». Ovde navodimo sve poruke koje smo dobili.

- Bilo je dobro. Mislim da su vrlo hrabri i svesni svega što su prošli. Ideja je odlicna. Ne bih da hvalim previše, samo bih jednu sugestiju jer ce vam to više koristiti. Ucesnici bi trebalo da u uvodnom izlaganju odmah pomenu probleme licne sa kojima su se susreli na ratištima bez neke detaljne price o tome koje ratište... Ponekad ih ponese ta price, kao da slušamo vesti, a ocekujemo licne utiske i osecanja. Meni licno to nije smetalo ali mislim da ljudima koji su sedeli oko mene, po komentarima, jeste.
- Predugo traje. Neka izlaganja su preduga, nekonzicna. Ucesnici tribine ne govore o svojim doživljajima vec o teoriji. Dobar put ka komuniciranju. Dobra tematizovanost (od prošlosti ka buducnosti)...
- Poucno ali nedinamicno. Bane
- Bravo! Uz vas smo! CITY radio, za mir u svetu!!
- Ako je 4 ratnih price korak bliže ka istini o ratu a protiv rata i u funkciji mira, onda umesto 4 treba održati najmanje 44 tribina. Stice se utisak da zaokruženom utisku o ratovima na ovim prostorima nedostaje i jedna price o ratu NATO pakta protiv Jugoslavije 1999. god. Kao autor projekta "Ratna trilogija Niša" (knjiga, dokumentarni film i CD) stojim na raspolaganju za vrlo dokumentovanu pricu o tom ratu (bombardovanju YU). Mr Randelovic
- Predlog organizatorima da na pocetku najave tribine okvirno odrede vreme trajanja tribine i vreme kada ce slušaoci postavljati pitanja. Upozoriti prisutne da su došli da pricaju o svojim doživljajima i da se mire a da ih ne zapitkuju o tome šta su na ratištima radili i ko je bio u pravu. Možda bi trebalo prvo organizovati njihova predstavljanja na TV. u prvoj fazi, kasnije na TV. sa novinarima, studentima, isto na TV da oni postavljaju pitanja. Puno sreca u daljem radu! Aleksandar
- Treba objasniti i osuditi pobude za ucešce u Bljesku i Oluji.
- Molicu Boga da Vam podari snage da nastavite sa ovim poslom. Napred - odlicno je ovo! kuci idem sa štošta osecnja da ce nam biti bolje uz Vašu pomoc.
- Super je i hvala vam što ste došli. (potpis). Em vam robali.
- Kroz sve ove tribine pokazati šta su do sada naucili jedni o drugima! Samo to.Super ste!!!
- Otkud ja u ratu? Ovaj pelcer se ne prima u našoj sredini jer rata nije bilo.
- Kroz pricu sagovornika vidim da lako opraštaju i brzo se kaju. Ali na tribini fale ljudi koji su žrtve rata.To sagovornici nisu. Dovedite ljude kome je neko poginuo u ratu.
- Gordana treba povesti karavan u Zagreb gde na utakmicama ubijaju Srbe. A kažete da ste iskreni, niste svakako jer da ste iskreni rekli bi i glavnog krivca Medunarodnu zajednicu, a ne samo Srbi. Dosta su Srbi propatili da bi verovali svakome. Moj brat je poginuo na transporteru JNA u Splitu, kao momak od 19 godina, ja lako ne opraštam. Zato vam fale i žrtve rata. Dejan